

Chisalita: Noile oferte la gaze naturale, valabile de la 1 aprilie, înseamnă ca piața de furnizare revine la marje ridicate

Ofertele la energie publicate de Autoritatea Nationala de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), valabile de la 1 aprilie 2026, reprezintă un semnal ca piața de furnizare nu mai pretuiește energia în funcție de costul marfurilor, ci de mărirea riscului, prudența comercială și, la unii jucători, o revenire evidentă la marje ridicate, susține președintele Asociației Energia Inteligentă (AEI), Dumitru Chisalita, într-o analiză publicată luni.

"Ofertele aparute pe pagina ANRE pentru 1 aprilie 2026 - între 0,32 și 0,41 lei/kWh cu TVA inclus - nu sunt doar un set de preturi noi. Sunt, de fapt, un semnal. Un semnal ca piața de furnizare nu mai pretuiește energia în funcție de costul marfurilor, ci în funcție de mărirea riscului, prudența comercială și - la unii jucători - o revenire evidentă la marje ridicate. Când costurile cu gazele naturale, luând în considerare pretul tranzacționat pe Bursa Română de Marfuri (BRM) pentru trimestrul 2 și 3 din 2026, sunt de 0,31 lei/kWh, când costurile cu gazele naturale, luând în considerare pretul tranzacționat pe Bursa Europeană de Gaz - TTF pentru anul 2026 sunt de 0,29 lei/kWh, când pretul facturat în luna decembrie 2025 a fost de 0,29 lei/kWh, o ofertă de 0,32 lei/kWh înseamnă creștere de 3% față de pretul plafonat. E o mișcare aproape neutră: poate un cost administrativ mai mare, o ajustare de portofoliu, o actualizare normală. În schimb, capatul superior al intervalului, 0,41 lei/kWh, înseamnă +32% față de pretul plafonat - iar aici nu mai vorbim despre ajustări, ci despre o repositionare brută", explică specialistul.

Potrivit sursei citate, în acest context, marjele comerciale se largesc și înseamnă, în realitate, o anvelopă de risc.

"Dacă în prezent vedem marje de ordinul 4%, pentru 2026 apar oferte care sugerează echivalentul unor marje care urcă spre circa 22%. Sigur, o parte din această 'marja' este, în realitate, o anvelopă de risc: costuri de dezechilibru, pierderi, finanțare, neîncasări, incertitudini. Dar o parte devine clară, unii furnizori nu mai aleargă după volum, ci după profit curat și previzibil. Iar când pretul final crește, apare inevitabil și efectul fiscal. TVA nu 'se schimbă' procentual, însă ca sumă în factura crește direct proporțional cu baza. Asadar, o creștere a pretului final cu 32% duce și la o creștere cu aproximativ 32% a sumelor plătite ca TVA. Pentru consumator, asta înseamnă un lucru simplu, nu doar că plătește mai mult furnizorului, dar plătește mai mult și statului. Factura devine mai grea din ambele direcții", menționează Chisalita.

Totodată, datele de pe piața gazului pentru anul 2026 arată un pret de 0,16 lei/kWh pe BRM, față de 0,127 lei/kWh pe TTF, o diferență de circa 26%, "care sugerează că România continuă să internalizeze un 'premiu' de pret față de hub-ul european, fie din motive de lichiditate, structură de piață, constrângeri interne, fie din costuri și risc perceput, fie din lacomie".

"Gazul nu este doar o marfă separată; în Europa, el rămâne unul dintre reperele principale pentru pretul marginal al electricității. Cu alte cuvinte, acest spread se poate vedea în lant, chiar dacă nu explică integral creșterile mari din retailul de energie electrică. Ce e important de înțeles este că aceste oferte pentru 2026 nu arată neapărat o explozie de cost real al gazelor, ci mai degrabă o schimbare de paradigmă, furnizorii pretuiesc viitorul ca pe o perioadă în care 'ieftin' înseamnă 'periculos'. Iar consumatorul se află în mijlocul unei piețe unde pretul nu reflectă doar kilowattul/oră, ci și frica de instabilitate, dorința de profit și libertatea comercială. În final, intervalul 0,32 - 0,41 lei/kWh nu e doar o diferență de 9 bani. Este o diferență de model economic. Unii furnizori vor cota, alții vor marja și selecție. Pentru consumatori, asta înseamnă că, în 2026, cel mai important lucru nu va fi gazul - ci lipsa de atenție la ofertă", notează specialistul.

Reprezentantul AEI exemplifica situatia si prin faptul ca, pentru client, noile oferte vor însemna, de fapt, plati mai mari pentru un apartament cu doua camere (între 150 si 1.500 lei/an), respectiv pentru o casa, de la 300 la 3.000 lei/an

"Aceasta situatie se datoreaza în primul rând modului în care (nu) a fost gestionata pregatirea eliminarii plafonului la gaze. Aceste oferte daca erau facute treptat, obligatoriu, luna de luna în ultimul an, fara presiunea blocarii tranzactiilor pe BRM în ultimele luni, fara 'continuum'", 'nu continuum' plafonarea care au tras în sus pretul gazului marfa în România, cu obligarea publicarii marjei comerciale a furnizorului pe factura, cu un angajament clar 'dam surplusul de TVA, din cresterea pretului din ultimii ani înapoi consumatorului', am fi avut preturi corecte în România si acestea trebuiau sa fie mai mici decât pretul plafonat. Viteza cu care se vor realiza contractele pentru 1 aprilie 2026, din cauza tuturor acestor analize peste analize, care au creat artificial aceasta criza de timp, îi împinge pe români sa 'înghita' aceste preturi prin semnarea tacita a contractelor fara sa stie pe ce preturi, la gaze", avertizeaza Dumitru Chisalita.